

ПОНЯТТЯ ТА ЗНАЧЕННЯ ЛОГІСТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ В МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИНАХ

Палінчак Микола Михайлович

*доктор політичних наук, професор,
професор кафедри міжнародної політики,
Державний вищий навчальний заклад
«Ужгородський національний університет»*

Медвідь Микола Миколайович

*аспірант кафедри міжнародних економічних відносин,
Державний вищий навчальний заклад
«Ужгородський національний університет»*

У контексті міжнародних економічних відносин логістична інфраструктура відіграє вирішальну роль у з'єднанні ринків, підвищенні ефективності торгівлі та стимулюванні економічного зростання. Зростаюча глобалізація виробництва і торгівлі зробила логістику важливим фактором, що визначає конкурентоспроможність країн і регіонів. З розширенням глобальних ланцюгів поставок значення добре розвинутої логістичної інфраструктури є першорядним, оскільки вона сприяє ефективному переміщенню товарів, послуг та інформації через кордони.

Логістична інфраструктура – це мережа об'єктів, систем і послуг, які підтримують транспортування, зберігання та розподіл товарів і матеріалів. Вона охоплює широкий спектр компонентів, зокрема [1]:

- транспортні мережі (автомобільні дороги, залізниці, порти та аеропорти);
- складські приміщення та сховища;
- системи митного та прикордонного контролю;
- інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ), які підтримують управління ланцюгами поставок.

По суті, логістична інфраструктура забезпечує фізичний потік товарів через міжнародні кордони і гарантує безперебійне функціонування ланцюгів поставок. Ця інфраструктура включає не лише фізичні активи, а й системи, що регулюють сприяння торгівлі, митне оформлення та нормативно-правову базу. Ефективні логістичні системи мають важливе значення для мінімізації затримок, зниження витрат і підвищення загальної швидкості торговельних операцій.

Найважливіша роль логістичної інфраструктури полягає у сприянні обміну товарами та послугами через кордони. Ефективні транспортні

мережі дозволяють продуктам швидко переміщатися від виробничих центрів до споживачів, а передові системи ІКТ забезпечують безперервний зв'язок між різними учасниками ланцюга поставок. Це призводить до зниження транспортних витрат, скорочення часу доставки та підвищення надійності торговельних потоків.

Країни з розвинутою логістичною інфраструктурою часто мають конкурентну перевагу на світових ринках. Наприклад, такі країни, як Сінгапур і Нідерланди, розбудували сучасні порти та логістичні хаби, що дозволяє їм слугувати ключовими транзитними пунктами для світової торгівлі. Їхні добре розвинені логістичні системи приваблюють іноземні інвестиції та торговельну діяльність, що робить їх центральними гравцями в міжнародних економічних відносинах [2].

Неефективна логістична інфраструктура може призвести до значних торговельних бар'єрів, таких як збільшення витрат, затримки та невизначеність у ланцюгах поставок. Ці проблеми можуть підірвати здатність країни конкурувати на світовому ринку. І навпаки, інвестиції в логістичну інфраструктуру можуть призвести до значної економії коштів для бізнесу. Ефективні митні процедури, сучасні системи відстеження та добре розвинена транспортна мережа можуть впорядкувати операції, зменшити затримки на кордонах та усунути зайву бюрократію.

Знижуючи операційні витрати, країни можуть зробити свій експорт більш конкурентоспроможним, залучити більше прямих іноземних інвестицій (ПІІ) та глибше інтегруватися в глобальні ланцюги поставок [3].

Логістична інфраструктура є каталізатором економічного зростання, особливо в країнах, що розвиваються. Вона розширює доступ до світових ринків, полегшуючи місцевим виробникам вихід на міжнародних покупців. У свою чергу, це може стимулювати виробництво, створювати робочі місця та сприяти промислому розвитку. Для країн, що розвиваються, інвестиції в логістичну інфраструктуру можуть мати трансформаційний характер, відкриваючи можливості для регіональної та глобальної торгівлі.

Крім того, надійні логістичні системи мають важливе значення для сприяння регіональній економічній інтеграції. Такі ініціативи, як Ініціатива «Один пояс, один шлях», яку очолює Китай, спрямовані на розвиток інфраструктури в різних регіонах, покращення сполучення та торгівлі.

Пандемія COVID-19 підкреслила важливість стійкості логістичної інфраструктури для підтримки глобальних ланцюгів постачання. Перебої в роботі транспортних мереж і закриття кордонів мали значний вплив на потік товарів, що призвело до дефіциту і затримок у постачанні критично важливих товарів, таких як медичне обладнання та продукти харчування.

Країни з більш стійкими логістичними системами були краще підготовлені до адаптації до перебоїв, тоді як країни з неадекватною інфраструктурою зіткнулися з більш серйозними економічними наслідками. Це спонукало уряди багатьох країн і бізнес визначити пріоритетними інвестиції в логістичну стійкість, щоб зменшити майбутні ризики [4].

Отже, логістична інфраструктура є важливою складовою міжнародних економічних відносин. Вона полегшує торгівлю, знижує витрати, сприяє економічному зростанню та зміцнює глобальні ланцюги поставок. У все більш взаємопов'язаному світі країни, які інвестують у розвиток і модернізацію своєї логістичної інфраструктури, матимуть більше шансів отримати вигоду від глобалізації та залишатися конкурентоспроможними у світовій економіці.

Список використаних джерел:

1. Бондаренко О.С. Обґрунтування сутності логістичної інфраструктури та ролі в управлінні фінансовими потоками підприємств. *Інвестиції: практика та досвід*. 2025. № 8. С. 51–55.
2. International Transport Forum (ITF). Logistics Development Strategies and their Impact on International Trade Flows. URL: <https://www.itf-oecd.org/logistics-international-trade>
3. The Economist Intelligence Unit. Global Logistics and Supply Chain Challenges. URL: <https://www.eiu.com/global-logistics-supply-chains>
4. World Bank Group. Logistics Performance Index 2023. URL: <https://lpi.worldbank.org>